

167. Torstaina 3 päivänä joulukuuta 1992

kello 16

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Ainoa käsittely:

1) Ehdotus valtioneuvoston lainanottovaltuuksista vuonna 1993 4874

Hallituksen esitys n:o 124
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 64

Ensimmäinen käsittely:

2) Ehdotus laiksi indeksiehdon käytön rajoittamisesta ja laiksi indeksiehdon käytöstä vuosia 1992 ja 1993 koskevista työ-, virka- ja toimiehtosopimuksissa annetun lain 4 §:n muuttamisesta ,,

Hallituksen esitys n:o 277
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 67

3) Ehdotus laiksi Kemijoen vesistöissä olevan koskiomaisuuden luovuttamisesta ja vaihdosta annetun lain kumoamisesta ..,

Hallituksen esitys n:o 256
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 68

4) Ehdotukset laeiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Valtion ravitsemiskeskusten hallinnassa oleva omaisuus perustettavalle valtionyhtiölle ja Valtion ravitsemiskeskuksesta annetun lain kumoamisesta 4875

Hallituksen esitys n:o 134
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 69

S.
5) Ehdotus laiksi Suomen rahapajasta annetun lain kumoamisesta 4875

Hallituksen esitys n:o 137
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 70

S.

6) Ehdotukset laeiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Valtion tietokonekeskuksen hallinnassa oleva omaisuus perustettavalle valtionyhtiölle ja Valtion tietokonekeskuksesta annetun lain kumoamisesta ,,

Hallituksen esitys n:o 168
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 71

7) Ehdotukset laeiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Valtion painatuskeskuksen hallinnassa oleva omaisuus perustettavalle valtionyhtiölle sekä yhtiön eräitä tehtävistä, Valtion painatuskeskuksesta annetun lain sekä Eduskunnan kirjastosta annetun lain 9 §:n 2 momentin kumoamisesta ,,

Hallituksen esitys n:o 169
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 72

8) Ehdotus laiksi maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä ,,

Hallituksen esitys n:o 284
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 24

9) Ehdotus laiksi nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain muuttamisesta ,,

Hallituksen esitys n:o 296
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 12

10) Ehdotukset laeiksi kansanopistojen valtionavusta annetun lain 1 ja 2 a §:n, lastentarhanopettajaopistoista annetun lain 1 ja 2 §:n sekä musiikkioppilaitoslain 1 §:n muuttamisesta 4876

Hallituksen esitys n:o 297
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 13

11) Ehdotus laiksi kotiuttamisrahalain kumoamisesta „

Hallituksen esitys n:o 326
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 44

12) Ehdotukset laiksi tuotevastuulain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 4896

Hallituksen esitys n:o 251
Talousvaliokunnan mietintö n:o 52

13) Ehdotukset laeiksi panttilainauslaitoksista ja pankkitarkastusvirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta 4897

Hallituksen esitys n:o 267
Talousvaliokunnan mietintö n:o 53

14) Ehdotukset laiksi vakuutuspalvelujen vapaasta tarjonnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi „

Hallituksen esitys n:o 286
Talousvaliokunnan mietintö n:o 54

Puhetta johtaa ensimmäinen varapuhemies Paakkinen. _____

Nimenhuudon sijasta merkitään läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysistuntoon, sekä ed. Ollila.

Täysistunnon kuluessa ilmoittautuvat toinen varapuhemies Pesälä ja ed. von Bell. _____

S. Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotus valtioneuvoston lainanottovaltuuksista vuonna 1993

Ainoa käsittely
Hallituksen esitys n:o 124
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 64

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 64.

Keskustelua ei synny.

Lainanottovaltuudet hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

2) Ehdotukset laiksi indeksiehdon käytön rajoittamisesta ja laiksi indeksiehdon käytöstä vuosina 1992 ja 1993 koskevista työ-, virka- ja toimehtosopimuksissa annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 277
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 67

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 67.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Ehdotus laiksi Kemijoen vesistöissä olevan koskiomaisuuden luovuttamisesta ja vaihdosta annetun lain kumoamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 256
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 68

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 68.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Ehdotukset laeiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Valtion ravitsemiskeskuksen hallinnassa oleva omaisuus perustettavalle valtionyhtiölle ja Valtion ravitsemiskeskukselta annetun lain kumoamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 134
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 69

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 69.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Ehdotus laiksi Suomen rahapajasta annetun lain kumoamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 137
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 70

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 70.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Ehdotukset laeiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Valtion tietokonekeskuksen hallinnassa oleva omaisuus perustettavalle valtionyhtiölle ja Valtion tietokonekeskukselta annetun lain kumoamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 168
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 71

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 71.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

7) Ehdotukset laeiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Valtion painatuskeskuksen hallinnassa oleva omaisuus perustettavalle valtionyhtiölle sekä yhtiön eräistä tehtävistä, Valtion painatuskeskukselta annetun lain sekä Eduskunnan kirjastosta annetun lain 9 §:n 2 momentin kumoamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 169
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 72

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 72.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

8) Ehdotus laiksi maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 284
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 24

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 24.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

9) Ehdotus laiksi nuorisostaan koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 296
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 12

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö n:o 12.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

10) Ehdotukset laeiksi kansanopistojen valtionavusta annetun lain 1 ja 2 a §:n, lastentarhanopettajaopistoista annetun lain 1 ja 2 §:n sekä musiikkioppilaitoslain 1 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 297
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 13

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö n:o 13.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

11) Ehdotus laiksi kotiuttamisrahain kumoamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 326
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 44

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 44.

Keskustelu:

Ed. Skinnari: Arvoisa puhemies! Tässä hallitus jälleen leikkaa kansalaisten etuuksia. Nyt he ovat löytäneet varusmiehet ja heidän kotiuttamisrahansa. Pääesikunta vastoin hallituksen kantaa toteaa, että tällaisia etuuksia ei pitäisi leikata, koska se käytännössä tulee merkitsemään sitä, että toimeentulotuki on sitten varusmiehen tuki. Tutkimuksen mukaan 42 prosenttia kotiutuvista varusmiehistä on työttömänä.

Kuten vastalauseessamme todetaan, itsenäisen Suomen siviilipalvelusmies tai maineikkaan armeijan kotiutuva varusmies ei halua turvautua toimeentulotukeen. Tässäkin mielessä tämä on esitys, joka osoittaa, että käytännössä tämä tulisi hyljätä.

Ed. Aittoniemi: Rouva puhemies! On täysin järjetöntä, että kun varusmies tulee armeijan palveluksesta ja astuu tavallaan uuteen elämään eli on tietty elämänvaihe — ja yleensä armeijasta tullaan täysin rahattomana — niin hänellä ei ole työtä, ei eteenpäinmenon mah-

dollisuuksia. Tässä tapauksessa päinvastoin olisi pitänyt korottaa kotiuttamisrahaa, jolloin taskussa olisi ollut edes jotakin, kun tullaan armeijasta.

Muistan tarkkaan, kun vuonna 57 toukokuun 9 päivänä tulin armeijasta. Taskussa taisi olla 5 penniä rahaa ja tyhjä viinipullo kourassa. Oli hyvin ankeata ottaa saha selkään ja lähteä halkometsään. Onneksi siihen aikaan oli edes töitä. Voi mennä halkoja hakkaamaan ja sai siitä rahaa. Nyt nämä ihmiset, jotka ovat velvollisuutensa suorittaneet yhteiskuntaa kohtaan, ovat täysin puilla paljailla. Tämä on suorastaan hävytöntä, eikä ei ole kovin suurista rahoista kuitenkaan kysymys.

Ed. Pulliainen: Arvoisa puhemies! Minäkin yhdyin ed. Skinnarin ja ed. Aittoniemen näkemyksiin, että tämä on varsin hävytön leikkaus. Vastalauseesta ilmeisesti on epähuomiossa jäänyt pikkuisen tekstiä pois, kun siinä lukee: ”eikä itsenäisen Suomen siviilipalvelusmies tai maineikkaan armeijan kotiutuva varusmies halua turvautua toimeentulotukeen”. Siinä on kai pitänyt lukea: ”eikä itsenäisen Suomen aina hyvin palvellut siviilipalvelusmies tai maineikkaan” jne.

Ed. Kasurinen: Arvoisa puhemies! Tämä ensimmäisessä käsittelyssä oleva lakiesitys on sarjassamme niitä hallituksen esityksiä, jotka ovat tuomittavia ja kohtuuttomia. Jos ajatlemme käytännössä sitä tilannetta, kun nuoret miehet vapautuvat asevelvollisuutensa tai siviilipalveluksensa suorittamisesta, on todennäköistä, että työttömyysprosentti, joka vastalauseessa mainitaan 42:na, ei tule esimerkiksi tulevan vuoden aikana edes jäämään tälle tasolle.

Kun samanaikaisesti tiedossamme on, että nimenomaan työttömyysturvan saantiin liittyviä karenssipäiviä ollaan myös tarkistamassa, on tilanne todella kohtuuton. Tämä säästökohta jos jokin olisi tullut kyllä harkita myös hallituksen ja hallituspuolueiden eduskuntaryhmien sisällä uudelleen sillä tavoin, että tähän etuuteen ei olisi puututtu.

Olemme nyt tämän tilanteen edessä täällä istunnossa ja todennäköistä on, että kovakorvaisimmat ovat hallituspuolueiden kansanedustajat ja he tulevat sumeilematta äänestämään tämän esityksen ja sen hyväksymisen puolesta. Olen todella huolissani nuoremme tulevaisuudesta myös tältä kohtaa.

Ed. H a l o n e n : Arvoisa puhemies! Näyttää siltä, että kaikista hallituspuolueen kansanedustajista yksi ainoa on todistamassa tätä tilannetta, ja ehkä hänkin voisi sitten kertoa, millä tavoin hallitus voi perustella sen paremmin sosiaalipoliittisesti kuin aluepoliittisesti tällaista toimenpidetä. Nimittäin on aivan selvä asia, että kunnallinen toimeentulotuki jää täydeltään nimenomaan kunnan maksettavaksi, ja jää tässä mielessä miettimään sitä, onko oikein tällaisena vuotena, mikä meillä on nyt edessä, vielä lisätä kuntien verotaakkaa. Toimeentulotukimaksut ovat muutenkin nousseet riittävästi, ja tämä nimenomaisesti on varmasti hallituksen lahja Itä- ja Pohjois-Suomen köyhtyneille ja velkaisille kunnille.

Ed. L i i k k a n e n : Arvoisa rouva puhemies! Täällä vähän viitattiin siihen, että yksi hallituspuolueen jäsen on paikalla, joten minun on vastattava. Sen takia täällä ei ole hallituspuolueiden jäseniä, koska maassa todella, niin kuin kaikkien ainakin pitäisi tietää, on vaikea karsinta meneillään. Me joudumme säästämään, jotta saamme maamme talouden kuntoon. Hallituspuolueiden jäsenet ovat tuolla paraikaa pohtimassa tällaisia keinoja. Nimenomaan minusta tässä tilanteessa — olen ihan samaa mieltä, että nämä karsinnat pitäisi saada hyvin paljon oikeudenmukaisesti tehtyä, että vauhti on nopea — ihan hyvin voi myöskin oppositiolle nyt sanoa, miksei näitä kaikkia ole pohdittu aikanaan, että emme olisi joutuneet tällaiseen tilanteeseen, että joudumme nopasti tekemään päätöksiä ja välillä sellaisiakin päätöksiä, jotka eivät ole ihan loppuun asti harkittuja.

Tämä 300 markkaa on tietysti hyvä raha, mutta kun ajatellaan budjetin rakennetta ja karsintaa, se on sama kuin kunnallistaloudessa, että kun otamme kuitenkin pois ja otamme monesta kohtaa, niin saamme edes jonkinlaisen lopputuloksen. Herra paratkoon ajattelemasta sitä tilannetta, että nämä puheenvuorot, joita täällä käytetään, toteutuisivat. Ne puheenvuorot, että nostetaan näitä menoja, sopivat aikaan, jolloin Suomen talous on kunnossa ja on noususuhdanne. Näin ollen joudumme valitettavasti tekemään karsintoja. Nämä karsimiset eivät ole kenellekään miellyttävä tehtävä, ei hallituksellekaan.

Ed. S k i n n a r i : Arvoisa puhemies! Tämä karsintahan ei käytännössä merkitse sitä, että kuntien ja valtion menot vähenisivät, vaan kyllä

se sama 10 miljoonaa otetaan toimeentulotukena pois, joten tässä mielessä tässä ei ole mitään järkeä. Toisaalta tämä on ihan Länsi-Euroopan puolustuspolitiikan periaatteiden vastaista emmekä tiedä, mihinkä suuntaan tämä Suomen armeija on menossa, koska Tanskassa kotiuttamisraha on 3 552 kruunua suurimmillaan, Norjassa se on suurimmillaan 5 183 kruunua ja Ruotsissa kaikki saavat 3 000 kruunua lähtiesään armeijasta. Tässäkin on varmaan hallituksella tämä Venäjän malli, sielläkin ollaan näitä purkamassa, jolloin hallitus on katselemassa idän suuntaan, vaikka nyt pitäisi kaikin tavoin katsoa lännen suuntaan.

Täällä on ollut esillä ansaitusti se virhe, että ”itsenäisen Suomen maineikkaan armeijan kotiutuva varusmies ei halua turvautua toimeentulotukeen”. Siinä on paljon enemmän elämäfilosofiaa taustalla kuin siinä, kun ed. Liikkaneen täällä yritti puolustaa hallitusta. Toisaalta ihmettelen, minkä takia ed. Liikkaneen sitten hallitusta hirveästi puolustele siinä, että joudutte näitä karsintoja tekemään, koska hallituksenhan ne pitäisi tehdä. Hallituksenhan olisi pitänyt teidän puolestanne tehdä nämä. Tärkein karsinta teillä on vielä edessä. Karsikaa nyt ihmeessä tuo hallitus pois tuosta edestä, niin voidaan muodostaa joku järkevämpi kokonaisuus.

Ed. H a l o n e n : Arvoisa puhemies! Minä olen vain odottanut sitä, että ihmiset ovat suunnilleen samalla tavalla käyttäytyviä eri tilanteissa. Vastikään eilen Euroopan neuvosto piti seminaaria tässä talossa ja me iloisina ja onnellisina kerroimme kansanedustaja Olli Rehnin, kustapuolue, johdolla, että me olemme tehneet Euroopan neuvostolle aloitteen nimenomaan varusmiesten sosiaalisten etujen parantamisesta ja käyttäen siinä mallina Suomea. Tästä aloitteesta on kyllä unohtunut se, että hallitus samanaikaisesti leikkaa kotimaassa näitä etuja, jotka eivät ole edes pohjoismaisella tasolla.

Olen aivan samaa mieltä ed. Liikkaneen kanssa siitä, että säästää pitää, mutta minun mielestäni hössöttämisellä ja säästämisellä on huomattava ero. Ei ole mitään hyötyä leikata sellaisia menoja, jotka tulevat toista kautta ja vielä epätarkoituksenmukaisemmin esille. Juuri tästä syystä me jatkuvasti arvostelemme hallitusta. Haluaisin ed. Liikkaneen tietävän, että hallituksen pitää tehdä nämä ehdotuksensa itse. Se ei ole parlamentarismia, että ed. Liik-

kanen toivoo täällä, että edellinen hallitus tai joku muu ulkopuolinen aina auttaisi hallitusta. Hallituksen pitää nousta omille jaloilleen ja pystyä tekemään jotakin itse.

Ed. Pulliainen: Arvoisa puhemies! Ed. Liikkanen käytti ihan hyvän puolustuspuheenvuoron, mutta se ei sopinut tähän yhteyteen. Se olisi sopinut ihan johonkin muuhun yhteyteen erinomaisen hyvin. Tässä yhteydessä nimittäin ei toteudu se, mitä ed. Liikkanen ja hänen taustallaan oleva hallitus pyrkii ajamaan. Tässä tapauksessa vain julkinen talous hoitaa tämän asian joka tapauksessa. Nyt se siirretään kuntien maksettavaksi eikä mitään muuta. Elikkä kun ed. Liikkanen on pyytänyt nyt puheenvuoron, niin hän korjannee edellistä puheenvuoroaan ja ilmoittanee, että se sopii johonkin toiseen yhteyteen paremmin.

Ed. Vistbacka: Arvoisa puhemies! Näissä vastauspuheenvuoroissa ed. Liikkasen puheenvuoron jälkeen on todettu, että tämä säästö ei ole todellista säästöä lainkaan. Tietysti se valtion budjetista on pois, mutta sen jälkeen ne menot jälleen kerran siirretään kuntien rasitukseksi. Esimerkiksi tänään perustuslakivaliokunnassa kun käsiteltiin eräitä säästölakiesityksiä, niin sielläkin siirrettiin kuntien rasitukseksi. Taas toisaalta kun ensimmäisessä käsitelyssä joku aika sitten täällä oli lomautuslaki, silloin sanottiin, että on lomautettava. Eli hallitus toimii koko ajan ja siirtää rasituksia yhä enemmän kunnille, ja sitten puolustetaan, että valtion osalta pitää säästää. Samat veronmaksajat joutuvat ne kuitenkin maksamaan. Kuten täällä todettiin, niin tuntuu omituiselta, että puhutaan säästölajeista, kun kuitenkin kuntien veronmaksajat eli samat, jotka valtiolle suurelta osin maksavat veroa, joutuvat ne maksamaan. Minun mielestäni tämä on aivan turhanpäiten tuotu esitys.

Ed. Hämäläinen: Arvoisa puhemies! Kysymys ei ole pelkästään siitä, että valtio käy kuntien kukkarolla ja antaa kunnille vastuuta, vaan hallituksen toimenpiteille on ollut leimallista myös se, että hallitus sysää entistä enemmän perheille vastuuta nuorista. Nuorten työttömien etuuksia leikataan, nuorten opiskelijoiden etuuksia leikataan. Nyt leikataan kotiutettavien varusmiesten etuuksia ja rasitus tulee myös heidän perheilleen, joita raippaverot, pakkolainat, maksujen korotukset ja kaikki tämä yhteensä

korkeiden korkojen kanssa tavattomasti rasittaa.

Useat puhujat ovat jo kiinnittäneet huomioita siihen, että hallituksen ns. säästötalkoille on ollut leimallista se, että kaikki tehdään paniikissa, kaikki tehdään harkitsemattomasti ja poukkoillen ja ennen kaikkea syntyy erilaisia maksujen ja rahan kierrätysautomaatteja, joissa julkisen hallinnon erilaisilla digitaalinytöillä rahasummat siirtyvät ensin palvelujen käyttäjiltä kunnille, sitten kunnilta valtiolle ja sitten taas kuntien toimeentulotukiluukuilta asiakkaille: Loputon rahavirta, yhtään säästöjä ei synny, tavattoman paljon byrokratiaa ja maksujen perimistä, mutta todellisia säästöjä tällä tavoin ei saada aikaan. Sen vuoksi, ed. Liikkanen, me olemme niin tavattoman pahoillamme näistä hallituksen esityksistä. Ne ovat paitsi epäoikeudenmukaisia myös harkitsemattomia siltäkin kannalta, että ne eivät todellisuudessa johda talouden oikeaan tervehtymiseen.

Ed. U. Anttila: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys tuntuu erityisen karvaalta sitä taustaa vasten, että varusmiesten ja siviilipalvelusmiesten päivärahoja ei viime kesänä korotettu, vaikka korotus oli luvattu jo ajat sitten. Nyt varusmiehille ja siviilipalvelusmiehille heidän kotiutuessaan maksetaan 300 markkaa, joka ei tee suurtakaan summaa päivää kohden, jos ajattelee, kuinka pienet päivärahat heillä on aiemmin ollut ja mitä kuluja siltä ajalta on voinut kertyä. Tätä taustaa vasten tuntuu oudolta, että ed. Liikkanen pitää tätä esitystä välttämättömyytenä, kuten hänen puheenvuorostaan saatettiin ymmärtää. Mielestäni säästöissä täytyy olla mukana oikeudenmukaisuusperiaate. Kun mietitään sitä, että hallinnointia helpotetaan, niin myös tämän etuuden osalta sekin puoli olisi ollut mahdollista toteuttaa eli helpottaa tämän etuuden maksatusjärjestelyä. Tämä asia ainakin oli sosiaali- ja terveysvaliokunnassa esillä.

Mitä tulee hallituksen muihin esityksiin, olen samaa mieltä kuin ed. Hämäläinen, että hyvin moneen niistä sisältyy mutkan kautta lisäkustannuksia, koska ne ovat erittäin vaikeasti hallinnoitavia. Eräänä esimerkkinä tästä linjauksesta on työterveyshuollon maksu ja myös terveyskeskusmaksu. Molemmissa maksuissa on myös se ansa mukana, että niiden oikeudenmukainen periminen on erittäin vaikeaa, koska ulosottomiesten ajaminen perää-

mään maksuja ei ole taloudellisesti tarkoituk-
senmukaista.

lytunnin vuoksi ja sitä jatketaan kello 17.40.
Valtioneuvoston kyselytunti alkaa kello 16.30.

Ensimäinen varapuhemies:
Täysistunto keskeytetään valtioneuvoston kyse-

Täysistunto keskeytetään kello 16.21.

